Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102524

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-05-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Середюк Ірина Мирославівна
2. Serediuk Iryna Myroslavivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 17.00.03

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-05-2021

Спеціальність за освітою: 17.00.03 музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.857.01

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: Новосельського, 63, м. Одеса, Одеська обл., 65023, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська обл., 76018, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 18.41.11.11, 18.41.07.11, 18.41.07.15, 18.41.09.15

Тема дисертації:

1. Семантика музичного портрету у клавірно-фортепіанній творчості XVII–XX століть

2. Musical portrait semantic in piano and pianoforte works of XVII–XX centuries

Реферат/анотація:

1. У дисертації здійснено розгляд багатогранного і багаторівневого явища – музичного портретування, основи та провідні тенденції якого були закладені ще у XVII столітті та утримуються до нашого часу. Дослідження музичного портрету лежить в площині перетину багатьох наукових дисциплін – філософії, психології творчості, естетики, культурології, історії мистецтва, герменевтичного аналізу, теорій стилів, інтертекстуальності, пам'яті культури та ін. У дослідженні підсумовано численні напрацювання в окремих аспектах комплексу досліджуваних явищ, здійснено їх узагальнення, систематизацію і класифікацію на прикладах клавірної та фортепіанної творчості митців різних національних композиторських шкіл і епох, жанрів і стилів. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю знаходження тих найістотніших ознак і складових творчого арсеналу, котрі забезпечують унікальність відтворюваної в жанрі музичного портрету «постаті» через комплекс стилістично і семантично виразних прикмет на тлі індивідуального чи історичного

стилю, їх класифікації як системи тих універсальних ознак мистецького почерку, що творять ефект пізнаваності образу в певному контексті. Для аналізу було відібрано тільки ті твори, в яких зафіксовано конкретний образ. Зважаючи на величезну кількість таких опусів, контекстом виступає камерна клавірна і фортепіанна творчість відповідно XVI–XVII і кінця XIX – початку XX століть. За врахування особливостей та закономірностей «портретування», специфічні й типологічні ознаки на певному історичному етапі, редукція фортепіанної літератури була спрямована на виокремлення композицій з різних, зокрема стильових, зрізів. Це твори верджиналістів і клавесиністів XVI – XVIII століть як найбільш ранні зразки звернення до «музичного портрету» (Дж. Булл, Ф. Куперен, Г. Т. Муффат), а також – представників кількох стильових напрямів і національних шкіл кінця XIX – початку XX століття (С. Рахманінова, Е. Вілли-Лобоса, Ж. Дандло і А. Казелли). В дисертації поглиблено комплексну теоретичну основу як методологічний базис вивчення музичного портретування; здійснено аналіз відмінностей індивідуального стилю та семантичного поля образу композитора у музичному портреті в межах європейської інструментальної традиції; систематизовано методи формування персоніфікованої семантики на відміну від символьної системи маркування образу композитора в музичному портреті; досліджено мотивацію цитування і самоцитування; розкрито вплив культурологічного контексту та певних історико-стильових традицій на засоби різних видів портретування. В роботі також уточнені музикознавчі поняття, котрі є доцільними для диференціювання текстологічного вивчення зразків музичного портрету та методика семантичного аналізу співвідносно до предмету дослідження. Дослідження підтвердило, що створення різних типів музичного автопортрету чи відтворення образу іншого митця мають відмінні мотивацію, завдання, цілі, методи і типи комунікації з адресатом. В роботі також спроектовані подальші перспективи наукової розробки аналізованої тематики, як у бік розширення поля музичного матеріалу, так і в бік поглиблення культурологічного аналізу.

2. The thesis considers a multifaceted and multilevel phenomenon – musical portraiture, which foundations and leading trends were established in the XVII century and sustained to this day. Musical portrait study lies in the intersection of many scientific disciplines – philosophy, creative work psychology, aesthetics, culturology, art history, hermeneutic analysis, theories of styles, intertextuality, cultural memory, etc. The study summarises numerous developments in some aspects of the studied phenomena complex, generalises, systematises and classifies them on the examples of piano and pianoforte works of artists of different national composer schools and epochs, genres and styles. The relevance of the study is determined by the necessity to find the most essential features and components of the creative arsenal that ensure the uniqueness of the “person” reproduced in the musical portrait genre through a set of stylistically and semantically expressive features against individual or historical style background, their classification as the universal features system of the artistic mannerism that create the effect of image recognisability in a particular context. We analysed only those works in which a specific image was recorded. Given the huge number of such opuses, the context is chamber piano and pianoforte works respectively of XVI-XVII and late XIX - early XX centuries. Taking into account “portraiture’s” peculiarities and regularities, specific and typological features at a certain historical stage, the reduction of pianoforte literature was aimed at distinguishing musical pieces from different, including stylistic, layers. These are XVI-XVIII centuries virginalists’ and harpsichordists’ works as the earliest examples of appeal to the “musical portrait” (J. Bull, F. Couperin, G. T. Muffat), and works of representatives of several stylistic trends and national schools of the late XIX – early XX century (S. Rachmaninoff, E. Villa-Lobos, J. Dundlo and A. Casella). The dissertation deepens the complex theoretical basis as a methodological foundation for the study of musical portraiture; analyses differences of individual style and semantic field of the composer image in a musical portrait within the European instrumental tradition frame; systematises methods of personalised semantics forming in contrast to the symbolic system of the composer image marking in a musical portrait; studies the citation and self-citation motivation; reveals the culturological context and certain historical and stylistic traditions influence on the means of different types of portraiture. The paper also specifies musicological concepts that are appropriate for differentiating musical portraits patterns and methods of semantic analysis textual study in relation to the subject of study. The study confirmed that creating different types of musical self-portraits or reproducing the image of another artist have different motivations, tasks, goals, methods and communication types with the recipient. Illustrative examples of

the creative heritage of those composers who have demonstrated a consistent desire to mark their own presence in their opuses (both in isolated cases and those who have identified it as a sign of individual style) or a tendency to attract a symbolic or semantic complex of features that determine associative series to the images of other artists were taken as the basis for arguing the provisions of the study. From these positions, the study analyses a significant body of various genres creative works by artists with excellent aesthetic and stylistic attitudes, which are represented by composer schools of several European countries. The paper also projects further prospects for the analysed topic scientific development, both in the direction of musical material field expanding and in the direction of cultural analysis deepening.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Серганюк Любов Іванівна
2. Serhaniuk Liubov Ivanivna

Кваліфікація: к.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шаповалова Людмила Володимирівна

2. Shapovalova Liudmyla Volodymyrivna

Кваліфікація: д.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грібінєнко Юлія Олександрівна

2. Hribinienko Yuliia O.

Кваліфікація: к.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Верещагіна-Білявська Олена Євгеніївна

2. Vereshchahina-Biliavska Olena Ye.

Кваліфікація: к.мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Письменна Оксана Богданівна

2. Pysmenna Oksana Bogdanivna

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костюк Наталія Олександрівна

2. Kostyuk Nataliia Oleksandryvna

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лісовий Вадим Анатолійович

2. Lisovyi Vadym A.

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кашаюк Вікторія Миколаївна
2. Kacshayuk Viktoriia M.

Кваліфікація: к. мист., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Самойленко Олександра Іванівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Самойленко Олександра Іванівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.